THE BOOK WAS DRENCHED

UNIVERSAL LIBRARY
OU_200918
UNIVERSAL LIBRARY

ಮೂರ್ತಿ

ಮತ್ತು

ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ

ಪ್ರಕಾಶನದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಇಬ್ಬರು ಗೆಳೆಯರದು

—ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ

ಮುದ್ರಕರು: ಬಳವಂತ ನಾರಾಯಣ ಬಾಗಲವಾಡಿ

ಮೋಹನ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ

ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಗೋವಿಂದ ವೆಂಕಟೇಶ ಚುಳಕಿ

ಸಾಧನಕೆರಿ, ಧಾರವಾಡ

ಕವನ ಸಂದರ್ಭ

೧೯೩೪ ರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ "ಆತ್ಮವು ಒಂದು ಕಲ್ಲು; ಬರಿ ಉಂಟು" ಎನಿಸಿತು. ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಸಾಂಖ್ಯ ಯೋಗ ಕುರಿತು ಓದುವಲ್ಲಿ 'ದೃಶದವತ್' ಎಂಬ ಮಾತು ಕೈವಲ್ಯ ಬೋಧ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಚಮತ್ಕೃತನಾದೆ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇತಿಹಾಸದರ್ಶನವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವಾಗ ಮಾನವ ಮೂರ್ತಿಯ ವೈಭವವೆಲ್ಲ-ಯಾರದೋ ಕನಸು, ಯಾರದೋ ಕಲೆ, ಯಾರದೋ ಭಾವ, ಏನೋ ಲೀಲೆ ಎಂದು ಧ್ವನಿತವಾಯಿತು. ನನ್ನದೂ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತೋಚಿತು. ಬಾಳಿನ ಒಳುಗತೆಯು ಚಿರಂತನ ಚಿತ್ರ—ಈ ಮೂರ್ತಿಬೀನಸ ಎಂದು ನೆಲೆಗೊಂಡಿತು ಎದೆಯಲ್ಲಿ.

೧೯೩೮ ರಲ್ಲಿ ಗೆಳೆಯ ಗೋಕಾಕರವರೊಡನೆ ಸಂವಾದ ನಡೆದಾಗ ಇದನ್ನೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮೊಂದು ಕವನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಪಿಯಾಗಿ ಬರೆದರು. ನವರಸರುಚಿರವಾದ ಈ ರೂಪ ಹೀಗೆ ಮೂಡಿಸಬಹುದೇ ? ಎಂದೆ; ಅದೇ ವರುಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕವನದ ಹೊಳಹು ಹಾಕಿ ೨ ಭಾಗ ಬರೆದೆ. ಒಂದು 'ಗರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿತು. ಮುಂದೆ ಜಯಕರ್ನಾಟಕದ ಕೋಲಾಹಲದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ಮಂಗಳವೆತ್ತಿದಾಗ ೪ ಭಾಗ ಬರೆದೆ. ೧೯೫೫ರ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ. ಮುದ್ರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಾಗ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಡೆಗೆ ತಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ, ಎಂಟು ಹತ್ತು ಸಾಲು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿದ್ದ ಮೂರ್ತಿ ಹೀಗಿದೆ.

ಕವನದ ವಾಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ಅಷ್ಟಷಟ್ಪದಿಗಳು ಮುಂಬಲ ಬೆಂಬಲದಂತಿವೆ ಕವನಕ್ಕೆ. ಕವನದ ಮೊದಲು ಭಾಗವಾದ 'ಅಚಿಂತ್ಯ'ವು ರೂಪಕಾನ್ಯೋಕ್ತಿಯ ತತ್ತ್ವಮುಖವಾಗಿದೆ. 'ಕೊನೆಯ ಹಾಡು' ಭಾವಫಲ. ಅಚಿಂತ್ಯ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನಾಗಮ್ಯವಾದುದು—

'ರಸವೆ ಜನನ
ವಿರಸ ಮರಣ
ಸಮರಸವೇ ಜೀವನಾ'

ಇಷ್ಟೆ! ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳ ಪರಿಪಾಕಕ್ರಮವು ಪರ್ವ ಪರ್ವಕ್ಕೂ ಸ್ಫುಟವೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನುಳಿದುದು ಸಹೃದಯ ಹೃದಯ ನಿಕಷದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದೋರ ಬೇಕು. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೇಲಬೇಕು. ಅದು ನಿಜವಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ. ತೇಜ ವೆಷ್ಟೊ ಬೂದಿಯೆಷ್ಟೊ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಮೂರ್ತಿ

ಪ ರಿ ವಿ ಡಿ

ಪ್ರಳಯಸೃಷ್ಟಿ

೧. ಅಚಿಂತ್ಯ ೧—೨

೨. ಬಾಳು ೩—೪

೩. ಅರಸು ಕನಸು ೫—೬

೪. ಶಿಲ್ಪಿ ೭—೯

೫. ಮೂರ್ತಿ ೧೦—೧೧

೬. ಕೀರ್ತಿ ೧೨—೧೩

೭. ಮುಪ್ಪು ೧೪—೧೫

೮. ಮುಕ್ತಿ ೧೬—೧೭

೯. ಕೊನೆಯ ಹಾಡು ೧೮—೧೯

ಗಾರುಡಿಗ ೨೦

*

ಪ್ರಳಯ-ಸೃಷ್ಟಿ

ಹೊಗೆಮೋಡ ಹಿಂಜಿ, ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವಂತೆ, ನೆನೆ–
ಸಿದ ರೂಪ ಹುಡಿಯಾಗುತಿದೆ; ಮಬ್ಬು ಕವಿದು ಬರು–
ತಿದೆ; ಸ್ವಪ್ನಲೋಕದೊಳು ಆಕಾರ ಪ್ರಳಯವಿರು–
ವಂತೆ, ತುಂಬಿದೆ ನಿರಾಕಾರ ತಮ. ಚಿತ್ತಘನ
ನಿಬಿಡವನ; ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಮಿಸುಗುಡದೆ ಮನ
ತನ್ನ ನುಂಗಿದೆ ತಾನು, ಯಾವ ಲೋಕವೊ ಇದಿರು ?
ಸೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ದೃಷ್ಟಿ, ಚಿತ್ರ ! ನಿಶ್ಚಿತ್ರ. ಇರು
ವೆನೊ ನಾನು ? ಇಹುದೇನು ? ಒಳಬಯಲ ನಿರ್ಜನ !

ಮರಣ ಮೂರ್ಛಿತ ದೇಹಕುಸಿರು ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ
ಸ್ಪಂದಿಸುವದಿದೊ ತಮವು; ದಿವ್ಯಶಾಲಗ್ರಾಮ
ಶಿಲೆಯೊಳುದಿಸಿದ ಕೊಳಲ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಮಧುರ
ಮುರಲಿನಾದವು ಕಣದಗಣ ಕುಣಿಸುತಿದೆ ಸೋಗೆ
ನವಿಲಂತೆ, ಸುತ್ತು ಕಣ್ಣೋ ಕಣ್ಣು ! ಚಿರವಿಧುರ
ಪೂರ್ವವಧು ಪಡೆದಂತೆ, ಮನವೆ ಮಂಗಲಧಾಮ.

ಮೂರ್ತಿ

ನಿ ವೇ ದ ನ

ತಾಯಿಯ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರ

ಹೃದಯವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಮೂರ್ತಿ

ಅಚಿಂತ್ಯ

೧

ನಿಜವ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ,
ನಿಜ ಕಾಣುವಂತಿಲ್ಲ,
ನಿಜವೇನು ಮಳಲ ಹುಡಿಗಿಂತ ಕೀಳೇ ?
ನಿಜವ ಕಂಡಿಹೆನೆಂಬ
ಕಣ್ಣ ಜಂಭದ ಹುಂಬ!
ಮಳಲ ಹುಡಿ ಗುಟ್ಟೇನು ಕಣ್ಣ ಕೂಳೇ ?

೨

ಕಣ್ಣ ಕದಿರಿನ ಕೈಯ
ನಿಲುಕದಾಚೆಯ ಮೈಯ
ನಿಜಕೆ ತಕ್ಕೆಯ ಬಿದ್ದ ಮಾತಮಲ್ಲ!
ನಿಜದ ನೆಲೆ ನಿಜಕಿಲ್ಲ—
ಇದನು ಬಲ್ಲವ ಬಲ್ಲ,
ಅದರ ತಿರುಳನೆ ತಿಂದೆಯೆಂಬೆಯಲ್ಲ!

೭

ಮಳಲಹುಡಿಯೊಂದು ಹಿಡಿ
ನಿನ್ನ ಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿ,
ಆದರ ಕತೆಯೇನು ? ಗತಿಯೇನು ? ಬಾಳು ?
ಯಾವ ತ್ರೇತಾಯುಗದ
ಹಾಳಾದ ಹಳೆ ಜಗದ
ತಳಕು ಬೆಳಕಿಲ್ಲಿ ಮಡಿದಿಹುದು ಹೇಳು !

೮

ಹರಿ ಮೇಲು, ಹರ ಮೇಲು,
ಬರಿಯ ಬರಹದ ಸಾಲು,
ಕಾಗುಣಿತ ತಿದ್ದಿಡಲು–ಬಳ್ಳಿ ಬದುಕೇ ?
ಎರಡೆಂದು–ಅದು ಒಂದು,
ಎರಡೊಂದು ಎಂದೆಂದು,
ಅಂಕಿಮಗ್ಗಿಯ ಕುಣಿತ ಬೇಕೆ ಇದಕೆ?

೯

ಕಂಡಕಂಡಹಾಗೆ ಸವ್ಯಭವ್ಯದಿವ್ಯವಾಗಿ ತೆರೆವೆ
ಓ ಅದೃಷ್ಟ ಓ ಅದೃಷ್ಟ ಓ ಅದೃಷ್ಟವೇ !
ಅಮೃತಜೀವಕೆಡೆಯು ಕೊಡುವಸಂತಶಾಂತ ಜೀವಕಾಂತ !
ಓ ಅಚಿಂತ್ಯ ಓ ಅಚಿಂತ್ಯ ಓ ಅಚಿಂತ್ಯವೇ !

ಓಂ ಸ್ವಸ್ತಿ

ಬಾಳು

ನೆಲದ ಹೊಟ್ಟೆ ಬದುಕ ನೋಡು—
ಗಟ್ಟಿಗಲ್ಲು ಹಿಟ್ಟುಮಟ್ಟಿ
ಪದರು ಗುಂಡು ದುಂಡಿ ಬಂಡೆ,
ಮಟ್ಟಿಮಣ್ಣು ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣ
ಮಣಿಯುಮಣಿಯು ಕಣಿಯುಕಣಿಯು
ಗುಡ್ಡ ಮೊರಡಿ ಒಡ್ಡು ಸಾಲು.

ಧರೆಯು ವಸುಂಧರೆಯು ಬದುಕ
ನೋಡು–ಹಳ್ಳಹೊಳೆಯು, ಝರಿಯು
ಹರಿಯು ಸೆಳವು ಹೊಳವು ಹೊಳವು
ಸುಳುವು ರೂಪುಗೊಡುತಲಿಹುದು.

ಕಲ್ಲವೈಯು ಮಿರುಗು ಜಿರಗು
ತಾಯಿನೆಲದ ಮೊಲೆಯು ಜಲದ,
ತಾಳಿಕೊಳುವ ಎದೆಯು ಹದದ

ನೋವ ಕಾವ ಬೆಂಕಿಯುರಿಯು
ನುಂಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಸು, ನೊಂದು
ಬೆಂದು ಕರಗಿ ಅರಗಿ ಎಸುಗಿ
ಮಿಣುಕಿ ಮಿಂಚಿ ಹೊಗರು ಹೊಮ್ಮ

ಗಾಳಿಯುಂಡು ಬಲಿತು ಬಳೆದು
ಗಟ್ಟಿಗೊಂಡ ಗಂಡುಪಿಂಡ
ಬುವಿಯ ಬಸುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಮನೆಗೆ ಗುಡಿಗೆ ಪೈಯುಕೊಟ್ಟು

ಹೆಣ್ಣಿಗೊಂದು ಬೆಡಗನಿಟ್ಟು
ಕಣ್ಣಿಗೊಂದು ಗೊಂಬೆಯಾಗಿ
ಸಿಂಗರಿಸಿತು ಬಯಲನು—
ನೋಡು ಕಲ್ಲನೆಲೆಯನು!

ಅರಸು ಕನಸು

ಅರಸು ಮನಸು—ಅರಸು ಕನಸು;
ದಿನದ ಜನದ ಮನದ ಜನದ
ಹಿಗ್ಗ ಸುಗ್ಗ ಹರುಹಿ, ಅವರ
ನಲಿವಿನೊಲುಮೆ ಜನದ ಪಿಕದ
ಕುಕಿಲು ದಿಸೆಯ ಮುಟ್ಟಿ ತಣಿಹಿ
ಜಗದ ಮೊಗದ ಮೊಗ್ಗ ಹೂತು
ನೆಲವೆ ಅರಸು ತೋಟವಾಗಿ
ಮೆರೆಯಬೇಕು.—ನೂರು ಕೈಯ
ಚಳಕ ಕುಸುರು ಹಸಿರುಮುರಿವ
ಬಳ್ಳಿವಳ್ಳಿಯಾಗಿ ಹಬ್ಬಿ
ಕೋಟಿ ಕಣ್ಣ ಕಣವು ಕಟ್ಟಿ
ಗುಡಿಯು ಹುಟ್ಟಿ, ಅದರ ಕಳಸ
ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟಿ ಮೆರೆಯಬೇಕು.—
ಅದರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆಲುವ
ಬಿಂಬವೊಂದು ನೆಲಿಸಿ ನಿಂತು

ಮಳೆಯು ಮಾಗಿ ಚಳಿಯು ಆಗಿ
ಅದುವು ಚಳಿತು ಸುಗ್ಗ ಚಿಗಿತು
ಬಿಸಿಲ ಹೂವು ಅರಳಿ, ಮರಳಿ
ಹಗಲು ಇರುಳು ಮಗ್ಗಲಾಗಿ
ಹೊತ್ತು ಹೊರಳಿ ಉರುಳುತಿರಲು
ಚಿಕ್ಕೆಗಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆದು
ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ ನೋಡುತಿರಲು—

ಈ ಬಿಂಬ ಸೊಬಗು ಎಂಬ
ತನ್ನ ಆ ವಿಶಾಲ ಜಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಪಾರಜೀವ ಹಕ್ಕಿ
ಹಿಡಿದು ಸಾಕಿ ಮುದ್ದಸುಣಿಸಿ
ಮುಚ್ಚುಕುಡಿಸಿ ನಚ್ಚುಮಾತ
ಕಲಿಸಿ, ಕುಣಿಸಿ, ದಣಿಸಿ, ತಣಿಸಿ,
ಸುತ್ತ ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕ ತೋರಿ
ಪಾರಿ ಕಂಡಕಡೆಗೆ ಹಾರಿ
ಹೋಗಿರೆಂದು ಹಾರಬಿಡಲಿ.

ನುಸುವ ಮನವು ಹರುಷಪಡಲಿ—
ಎಂಬ ಬಯಕೆ ತುಂಬುಗೊಂಡು,
ಆಸೆ ಒಲಿತು, ಕನಸ ಕಲೆತು,
ಅರಸು—ಮನಸನೊಲಿಸಿತು
ಜೀವನದಲಿ ನೆಲೆಸಿತು.

ಶಿಲ್ಪಿ

ಅರಸನಾಜ್ಞೆ ತಲೆಯಲಿರಿಸಿ
ಶಿಲ್ಪಿ ತಂದ ಕಲ್ಲನರಸಿ.

ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಗುವಂಥ –
ಪೂರ್ಣ ನಿಮಿಷ ಬಂದಿತೆಂದು
ಜಾವ ಜೀವವನ್ನು ತುಂಬಿ
ಸೂಸಿಹರಿಯುವಂತೆ ಕಣ್ಣ
ಕೋಟಿ ಹನಿಯು, ಮೈಯು ಪುಳಕ
ಪುಳಕವಾಗೆ, ...

ಶಿಲ್ಪಿ ತನ್ನ ಕಲ್ಲನಲ್ಲಿ
ಜೀವರೂಪ ಹಡೆಯಲೆಂದು
ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದನುಳಿಯನು ೧

ಉಳಿಯು ಕಲ್ಲ ಸೋಕುತಿತ್ತು,
ಒಡನೆ ಬೀಜ ಬೀಳುತಿತ್ತು,
ಮೊಳಕೆ ಒಡನೆ ಮೂಡುತಿತ್ತು.

ಇಂದ್ರಜಾಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ
ಬಂದ ಬಂದ ಹೂವು ಎನಿತು
ಚಂದ! ಏನು ಚಂದ! ಸಫಲ
ವಾಗುವಂತೆ ಬೆಳೆಯುತಿತ್ತು. ೨

ತಾನು ಕಂಡ ಚೆಲುವ ಚೆಲುವು
ತಾನೆ ರೂಪರೂಪವಾಗಿ
ಮನದ ನಯನ ನಲಿಯುತಿತ್ತು.
ತಾತ ತನ್ನ ತನಯನನ್ನೆ
ಕದ್ದು ಕಂಡು 'ಏನು ಮುದ್ದು!'
ಎಂದು ತಣಿದುಕೊಂಡಹಾಗೆ—
ನೆನೆದ ನೆನೆಪ ಕಾವಿನಿಂದ
ಮನದ ಮಯಣ ನೀರು ಹೊಂದಿ
ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದ
ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಎರಕಹೊಯ್ದು
ಚಿತ್ತಜನ್ಮನಾದಸಂಗ
ಅಂಗವನ್ನು ಪಡೆದ ಭಂಗ
ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಹಾಗೆ
ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರ
ಮೈ ತಾಳಿ ಬಂದಿತು. ೨

ಬಿಸಿಲು ಬೇಗೆಯಿಂದ ಬೆಂದ
ನೆಲವ ಹಣಿಸಿ ತಣಿಸಲೆಂದು
ಮರುಗಿ ವೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಎರಗಿ
ಬಂದ ನೀಲಮೇಘ ಮಿಂಚಿ-
ನಿಂದ ಮೆರಗಿ ತೋರುವಂತ

ಶಿಲ್ಪಿ ತಾನು ಕಂಡ ಕೃಪಾ-
ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಂಡರಿಸಿದ,
ಕಂಡರಿಸಿದ, ಕಂಡರಿಸಿದ,—
ಕಂಡಹಾಗೆ ನಡುಗಿ ನಡುಗಿ,

ಬೆವತು, ಬಣ್ಣಗೆಟ್ಟು, ಜೀವ-
ರಸವ ಹಿಂಡಿದಂತೆ ಕಣ್ಣು
ಕರೆಯೆ, ಮಾತು ಬರದೆ, ಬಾಯಿ
ಬಿಟ್ಟು, ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು, ಮೈಯು
ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟು, ಹಾರಿ-
ತೇನೊ, ಆರಿತೇನೊ ಜೀವ —
ತುಂಬ ಹಾಗೆ, ಸಂತ ಹಾಗೆ
ಶಿಲ್ಪಿ ದೇಹವಿಟ್ಟನು ೪

ಮೂರ್ತಿ

ಹಾಸದೊಂದು ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ
ರಾಸಲೀಲೆ ಎಸೆಯುವಂತೆ,
ಹಲವರೊಲವಿಗಾಗಿ, ಕೆಲಕೆ,
ಬಲಕೆ, ಎಡಕೆ, ಒಲೆದ ಬಂದೆ
ಮೊಗವೆ—ಸೊಗವೆ ಸಾವಿರಾರು
ಭಾವಗಳನು ನಟಿಸುವಂತೆ,—
ಸುತ್ತು ನೆರೆದ ರಮಣಿಮಣಿಯ
ರೊಂದಿ ಸಮೆದ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ಮಿರಿವ ಹೃದಯ ಪದಕದಂತೆ,—
ಮಿಂಚಿನಿಂದ ಬರೆದ ರಂಗ
ವಲ್ಲಿ ಸುಳುಹಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿ
ಹೊಳೆವ ರಂಗನೊಂದು ಪಾಂಗಿ
ನಂತೆ ಮೆರೆಯುತಿಹುದು ರೂಪ.

ಮುಟಿದ ಸುಖವ ಬಣ್ಣಿಸುವರೆ
ಇದರ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ನಿಂತು
ಇದನು ಓತು ನೋಡಬೇಕು;
ನಂದನಕ್ಕೆ ನಗೆಯ ಮೇಲು
ಸಾಲು ತೋರುವಂತೆ ದಂತ
ಪಂಕ್ತಿ ತೋರದಂತೆ ಅಧರ
ದಲ್ಲಿ ಮೆರೆವ ಮಧುರ ಹಾಸ;
ಬೆಟ್ಟವದಿರಬಹುದು ಇದರ
ಬೊಟ್ಟು ಅಳುಕಲರಿಯದೆಂಬ

ತೆರದ ನಿಲವು – ಭೂಮಿದೇವಿ
ಗೊಂದು ಮುದ್ದುಕೊಡುವ ಹಾಗೆ
ಎಸಕದಿಂದ, ಮೋಹಪಾಶ
ವನ್ನು ಸುತ್ತಲೆಸೆಯುತಿತ್ತು;
ಅಡಿಯು ಕೇಳದಿದ್ದರೇನು?
ಇದುವೆ ಬಂದೆ ಇಗೋ ಬಂದೆ
ಎಂಬ ತವಕದಿಂದ ತುಂಬಿ
ತುಳುಕುವಂಥ ಮೈಯ ಮಾಟ,
ಹಸಿದು ಬಂದ ಜನಕೆ ಇನಿದು
ಕೊಳ್ಳಿ, ಕೊಳ್ಳಿ, ಒಸೆದ ವರವ
ಎನ್ನುವಂತೆ ನೀಡಿದಂಥ
ಮರದ ಹಸ್ತ, ಬೆರಗು ಬೇಡ
ಎನ್ನುವಂಥ ಅಭಯಹಸ್ತ
ಮೂರ್ತಿಗಿರುವ ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರ.

ನೋಡಲಾಗ, ಒಂದು ಕಲ್ಲು—
ಒಜನೊಳಗೆ ಸುಳಿದ ತೇಜ
ಕಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ
ಜೀವಪಡೆದ ಬಿಂಬವನ್ನು
ಇಲ್ಲಿ ಒಡಲ ಪಡೆದು, ಹಡೆದು,
ಮತ್ತೆ ಕಂಡ ಕಣ್ಣ ದಾಟಿ
ಮನದೆ ನಾಟಿ ನಿಂತಿತು.

ಕೀರ್ತಿ

ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದನಿತು ಜನವು
ಇದರ ರೂಪ ಗುಣಕೆ ಸೋತು
ಭಕ್ತರಾಗಿ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಮತ್ತೆ ಇದನು ಎತ್ತಿ ಇಟ್ಟು,
ಮುಕ್ತರಾದರಿಲ್ಲಿ. ಕೆಲರು
ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಕೊಂಡು
ಕೊನೆದು ಅದನೆ ನೆನೆದು ರಸಸ-
ರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಸದಯ
ರಾದರಿಲ್ಲಿ. ಹಲರು ತಮ್ಮ
ನೆಲೆಯ ದೊರೆಯದೆದೆಯ ಒಲುಮೆ
ತೊಲೆಗೆ ಇಡುವ ಹಾಗೆ, ಬೆಲೆಯ
ಕಟ್ಟಬರದ ಭೂಷಣಗಳ
ಸಿಟ್ಟು ದೇವಪಾದದಲ್ಲಿ
ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮು
ಇದರ ಅಡಿಯ ಹುಡಿಗೆ ಸೋಂತು,
ಅದನೆ ತೊಡಿಗೆಯಾಗಿ ಅಂತು,

ನುಡಿಗು ನುಡಿಗು 'ಚೆನ್ನ, ಚೆನ್ನ'
ಎಂದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಇದರ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಹರಸಿ
ಹರುಷಗೊಳ್ಳುತಿರೆ, ಅನಿಬರು
ಸೊಗವು ಇರಲಿ ದುಗುಡ ಬರಲಿ
'ಚೆನ್ನ ನಿನ್ನದದುವು' ಎನುವ

ಅಸುವ ಕಂಡುಕೊಂಡು, ಶಾಂತಿ-
ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಿಂದರು;
ಅಚಲವಾದ ನಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು-
ಗೆಯಲಿ ಅವರು ನಿಂದರು.

ಮುಪ್ಪು

ಮೂರ್ತಿಗಿಂತ ಪೂಜೆಯುವರ
ಕೀರ್ತಿ ಮೇಲುಗೈಯು ಬರಬ-
ರುತ್ತ; 'ಹೊನ್ನು-ಮಣ್ಣು' ಎಂದು
ಜಪಿಸಿ ಜಪಿಸಿ ಮಣ್ಣಿನಷ್ಟು
ಹೊನ್ನ ಪಡೆದು, ಇನ್ನು ಬೇರೆ
ಚಿಂತೆ ತೊರೆದು, ದೇವರನ್ನು
ಹೊನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹುಗಿದು ಹೂಳಿ,
ಇವನ ಪೀಠವನ್ನು ತಾವೆ
ಏರಿ; ಬರುವ ಕಪ್ಪಕಾಣಿ
ಕೆಗಳ ತಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣೆಯನು
ಕಾಣುವಂತೆ ಕಂಡು, ತಮ್ಮ
ಮಂದಹಾಸ-ದೇವ ಕೃಪೆಯು
ಚಂದ್ರಕಲೆಯು-ಉದಿತೋದಿತ
ಕೀರ್ತಿ ಮುಖದ ಹಾಗೆ ಮೆರೆಸಿ,
ದುಃಖಿಗಳನು ದೂರವಿರಿಸಿ,
ಪಾಪಿಗಳನು ಹೇಳಿ ಕರೆಸಿ-

ವಾರವನಿತೆಯರ ವಿಲಾಸ
ಭವನದೊಂದು ಒಪ್ಪ ಗುಡಿಗೆ
ಹಾಕಿ, (ಕಳಸವಿಡಲೊ ಏನೊ!)
ಪಾಡ ತೋಡಿ ಕೊಳುವ ಹಾಡ
ಮೊಳಕೆ ಮೂಡದಂತೆ ಮಾಡಿ,
ತಮ್ಮ ದನಿಯು ಸಡಗರವನು

ಬೆಡಗಿನಿಂದ ಸಾರಿ, ಬೀರ
ಬರುವ ಗಾಯಕಿಯರ ಮೇಳ
ಆಸೆಗಣ್ಣ ಸಂತೆಗೀಸು
ಈಸು ಚೆಲುವ ಹಂಚುವಂತೆ
ಸೆರಗನತ್ತಲಿತ್ತ ಸರಿಸಿ,
ತೋಳು ಕೆಳಗೆ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ,
ಚೆನ್ನಸಿಂದ ಜನರ ನೋಗವ
ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತ
ಕುಣಿಯುತಿಹುದು–ಕುಣಿಸುತಿಹುದು.

ಬೆಳಿಯ ತುಲೆಯ ತಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಎಡೆ–ಪ್ರಸಾದ ತೂಗುತಿಹುದು.
ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕ
ಪೂಜ್ಯ ವಸ್ತು ಶೂನ್ಯವಾಗಿ
ಕಣ್ಗೆ ಮಾಯವಾಯಿತು.

ಮುಕ್ತಿ

ಮೂರ್ತಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಇದರ
ಹೊನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಹಬ್ಬಿ, ಸುಲಿಗೆ
ಯವರ ಸೆಳೆಯುತಿತ್ತು; ಅಲಂ
ಕಾರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುವ
ವಸ್ತುವಾಯ್ತು ಮೂರ್ತಿ; ಚಿನ್ನ
ದೆಷ್ಟೊ ತತ್ತಿಯಿಡುವ ಹಕ್ಕಿ
ಕಾಯುವಂತೆ ಕಾಯುತಿದ್ದ
ರಸು ಒಡೆಯರಾಗಿ; ಇದನು
ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಕೊಡತಿಯೊಡೆಯ
ಬಂದನೊಬ್ಬ ಹೊನ್ನು ಪಡೆಯ
ಲೆಂದು, ಮೂರ್ತಿ ಒಡೆಯಲೆಂದು.

ಚಿನ್ನ ! ನಿನ್ನದೇನು ಇಲ್ಲ ?
ಪೂಜಕರದೆ ನೀನು ಸೊತ್ತು.
ಅರಸಕಂಡ ಭವ್ಯಸ್ವಪ್ನ,
ಶಿಲ್ಪಿ ಹಡೆದ ದಿವ್ಯದೇಹ,
ಭಕ್ತರಿತ್ತ ಭಕ್ತಿವಿಭವ,
ಎಲ್ಲ ಮಣ್ಣುಗೂಡಿತಿಲ್ಲಿ.

ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವರ ಪ್ರಾಣ
ಹೊನ್ನು, ಹೊನ್ನು, ಇನ್ನೂನು . . . .
ಗುಡಿಯನಾಳುವವರ ಪ್ರಾಣ
ಹೊನ್ನು, ಹೊನ್ನು, ಇನ್ನೂನೂ . . . .

ಕೊಡತಿಯೊಡೆಯ ! ಹೊನ್ನ ಸೆರೆಯ
ಬಿಡಿಸ ಬಾರೊ ಮೂರ್ತಿಗೆ.
ಮುಕ್ತ ಶಿಲೆಯು ಇರಲಿ ನೆಲೆಯು
ನಾಮಶೇಷಕೀರ್ತಿಗೆ !

ಕೊನೆಯ ಹಾಡು

೧

ನನ್ನ ಹರಣ
ನಿನಗೆ ಶರಣ
ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಾ
ನಿನ್ನ ಮನನ
ದಿಂದ ತನನ
ಎನುತಿದೆ ತನು ಪಾವನಾ !

೨

ಸುಖದ ಮಿಷವು
ದುಃಖವಿಷವು
ಹಿಗ್ಗು, ಪ್ರಾಣ ಪೂರಣಾ !
ಪಂಚಕರಣ
ಗಳೀ ಗಡಣ
ಕಟ್ಟಿತು ಗುಡಿ ತೋರಣಾ.

೩

ನಿನ್ನ ಚರಣ
ಸುಸಂತರಣ.
ಜಗದ್ಭರಿತ ಭಾವನಾ !
ಹಾಸ್ಯಕಿರಣ
ತದನುಸರಣ
ತದಿತರ ಪಥ ಕಾಣೆ ನಾ.

೪

ಹರುಷರಸವೆ,
ಕರುಣದಸುಜೆ,
ಜೀವ–ಧರ್ಮ–ಧಾರಣಾ ;
ರಸವೆ ಜನನ
ವಿರಸ ಮರಣ
ಸಮರಸವೇ ಜೀವನಾ !

ಶ್ರೀ ಭದ್ರಂ ಶುಭಂ ಮಂಗಳಂ

ಗಾರುಡಿಗ

ಇದು ಮಂತ್ರ; ಅರ್ಥಕೊಗ್ಗದ ಶಬ್ದಗಳ ಪವಣಿಸುವ ತಂತ್ರ;
ತಾನೆ ತಾನೆ ಸಮರ್ಥಛಂದ; ದೃಗ್ಬಂಧ ದಿ-
ಗ್ಬಂಧ; ಪ್ರಾಣದ ಕೆಚ್ಚು ಕೆತ್ತಿ ರಚಿಸಿದೆ; ಉಸಿರ
ಹೆವೆಗೆ ಹೂಡಿದ ಗರಿಯು ಗುರಿಯ ನಿರಿಯಿಟ್ಟು ಬರು-
ತಿದೆ ತೂರಿ ಲೀಲೆಯಲನಾಯಾಸ. ಗರುಡನಂ-
ತೆರಗಿ ಬಂದಿತು—ಭ್ರಮೆಯೊ? ಹಮ್ಮದವೊ? ಸಂಜೊ? ಮರ-
ಣವೊ? ನಿದ್ದೆಯೋ! ಮೋಹಸವೊ! ಎಚ್ಚರಕೆ ಕವಿದ
ಮರೆವೊ! ಕನಸೋ ನನಸು-ಎಲ್ಲ ಹಾಲೋಹಾಲು!

ಎಲೆಹಾವೆ! ಹೆ[illegible]ಹೊಸೆಯುವ ಜಂತು! ನಿನಗೆ ಕಿವಿ
ಯಿಲ್ಲ, ನಾಲಿಗೆಯೆರಡು, ಹಲ್ಲೊಳಿದೆ ವಿಷವು, ನಿ-
ಸ್ವಸ್ನ ಗಾಳಿಯು, ನೀನು ಪಾತಾಳಕಿಳಿದರೂ
ಮತ್ತೆ ಕಾಡುವೆ. ರಸಿಕನೆನೆ ಛಂದ ತಲೆದೂಗಿ
ನಾಳೆ ಕಾರುವೆ ಗರಳ! ಬಯಸುತಿರು, ಬಯಸುತಿರು. . . .
ಕಂಡಿಲ್ಲವೇನೊ ಅಂಗೈಯ ಗರುಡನ ಗೆರೆಯ!

‘ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ’

(ಒಂದು ಪ್ರಣಯಪ್ರಣಾಲಿಯಲಹರಿಲಹರಿ)

ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತು

ಮುಂದಿನ ೧೫–೧೬ ಕವನಗಳು ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರೆದುವಲ್ಲ. ಒಂದೇ ತರಂಗಲಹರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾತಿಯವು. ರಸಿಕರು ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಅದರ ಸುತ್ತು ಕತೆ ಕಟ್ಟಬಹುದು—ಅವರವರಿಗೆ ರುಚಿಸುವಂತೆ. ಕಾಮವೂ ಕಸ್ತೂರಿಯಂತೆ ಒಕ್ಕಾಲು ಮದ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಣ್ಣು ಆದರೂ ಮಗಮಗಿಸುವ ಸವಿಗಂಪು. ಕಾಮ–ಪ್ರೇಮ ಕೆಸರು–ಕಮಲ ಇದ್ದಂತೆ. ಒಂದು ವಾಚ್ಯ ಒಂದು ಧ್ವನಿ–ಕಾವ್ಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ.

ಇವೆಷ್ಟೋ ಏಕತಾರಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುವು. ಇವು ಅನುಭಾವ ಪದಗಳಲ್ಲ. ಈ ಅನುಭಾವ ಬೇರೆ. ಪ್ರಾಯದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯ ಏರಿದವರಿಗೆ ಹೊಸದೇನು? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರುಚಿಸುವದೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದೇನೆ.

—ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಕಾಮುಕಸ್ತೂರಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಹರಕೆ

೧. ವಾರಿನೋಟ ೧

೨. ಕಾಮುಕಸ್ತೂರಿ ೨

೩. ಬಡವರ ಮಗಳು ೩

೪. ನನ್ನವಳು ೪

೫. ಅವನು–ಅವಳು ೫

೬. ಕತ್ತಲೋ ಕತ್ತಲು ೬

೭. ಬರಿಗೊಡದ ಬಾಲಿ ೭-೮

೮. ನೀರಿಗೆ ನಡೆದಾಗ ೯

೯. ಅಕ್ಕರತಿ ೧೦

೧೦. ಜನುಮದ ಜಾತ್ರೆ ೧೧

೧೧. ಒಲುಮೆಯ ಕಿಚ್ಚು ೧೨

೧೨. ಗಿಣಿ ಹೇಳ! ೧೩

೧೩. ಕಂಡತಪ್ಪು ೧೪

೧೪. ಚಿತ್ರ ೧೫

೧೫. ಸಂಸಾರ ೧೬–೧೮

ಹರಕೆ

ಮಂದಗತಿ ಮಂದತರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ; ಹುಲ್ಲೆ-
ಗಂಗಳೊಳು ಚಂಚಲತೆ ಕುಡಿಯೊಡೆಯುಲಿದೆ; ಉಡುಗಿ
ಮೈನಯದ ನೆಯ್ಗೆತೊಪ್ಪಲು; ಹರೆಯ ಚಿಗುರಡಗಿ
ನೆತ್ತರದ ನೆರೆಗಂಪು ಹಳಸುತಿದೆ ಭರದಲ್ಲೆ.

ಹಾರುಹಕ್ಕಿಯ ಪುಚ್ಛವೆಣಿಸಲೆಳಸಿದ ಬೆಡಗಿ!
ವಿಜಯವಿಠ್ಠಲನ ಗುಡಿ ಭಣಗುಡುವ ತೆರದಲ್ಲೆ
ಹರುಹಲಿರುವೆದೆ ಬರಿದೊ ಬರಿದು; ಮಿದುಸವಿಸೊಲ್ಲೆ
ಹುಟ್ಟದಿದೆ; ಕೈನೀಡಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿಯೆ ಹುಡುಗಿ.

ದಿನದ ಗಣಿವನು ಕಳೆಯೆ ತಂಗಿ ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿ
ಎರಗದಿರಲಿಲ್ಲಿ. ಕಟ್ಟಾಡಿಸಲು ಬರದಿರಲಿ
ಹುಡುಗಗಾಳಿ. ಅನಾದಿವಂಶದಾ ವೈಭವೋ-
ದಯವ ಮೂಸಿಸಿ ದುಂಬಿ ಬರದಿರಲಿ. ನವನವೋ-
ನವ ಮನೋರಥ ಸಫಲ ಪೊಸ ಬಸಂತನೆ ಬರಲಿ.

ವಾರಿನೋಟ

(ಹೊಳೆಯ ಮೇಲೆ)

ವಾರಿನೋಟ ಹಾರತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಮ್ಯಾಗ
ಪೊಸಾ ಹರೆ ಈಸತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಯಾಗ ॥ ಪಲ್ಲ ॥

೧

ಒಂದು ಬಳ್ಳಿ ಹೂಬಿಡಲಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಮ್ಯಾಗ
ಗಾಳಿಯೊಂದು ಸುಳಿದಾಡತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಯಾಗ

೨

ಸೂಜಿಗಲ್ಲು ತಿರುಗತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಮ್ಯಾಗ
ಸೂಜಿಯೊಂದು ತೇಲತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಯಾಗ

೩

ಸೆರಗು ಒಂದು ಅಲೆದಾಡತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಮ್ಯಾಗ
ಬೆರಗು ಒಂದು ನಲಿದಾಡತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಯಾಗ

೪

ತುಂಬಿಯೊಂದು ಹಾಡತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಮ್ಯಾಗ
ತಾವರ್‍ಯೊಂದು ಬಾಯ್ಬಿಡತಿತ್ತೋ ಹೊಳಿಯಾಗ

ಕಾಮುಕಸ್ತೂರಿ

(ಹೊಲದ ಹತ್ತರ)

ತಂದೇನಿ ನಿನಗೆಂದ
ತುಂಬಿ ತುರುಬಿನವಳ,
ಕಾಮುಕಸ್ತೂರಿಯಾ
ತೆನಿಯೊಂದ.

ಅದನ್ಕ ನೀ ಮುಡಿದಂದ
ಮುಡಿದಂಥ ಮುಡಿಯಿಂದ
ಗಾಳಿಯು ಸುಳಿಯೊಂದ
ಬಂದೆನಗ ತಗಲಿದಂದ
ತಣಿತಣಿತಣಿವಂದ
ಈ ಮುಸಕ.

ಅನ್ನೋ ಜನರು ಏನು
ಅಂತ್ಕನ ಇರತಾರ
ಹೊರತಾದೆ ನೀ ಜನಕ.

ಬಡವರ ಮಗಳು

(ಹಾಡಿಪಲ್ಲಿ)

ಬಡವರ ಮಗಳಾಗಿ ನೀನು
ಸಡಗರ ನಿನಗೆಷ್ಟ
ಬಡಿವಾರ ನಿನಗ್ಯಾಕ

ಬಿಸಿಲು ಹಬ್ಬಿ ಗಾಳಿಯು ಹರಡಿ
ಮುಗುಳು ನಗೀ ಅರಳಿಸಲೊಲ್ಲಿ
ಎವಿಯಿಕ್ಕದೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿದರೂ
ಉಗುರದಿಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟ ನಡೆದಿ

ಮಾವು ಚಿಗಿತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂತು
ಸುಗ್ಗಿ ಬಂದೂ ಮಗ್ಗಿಯೆ ಇರುವಿ
ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ನಿನ್ನ ನೆನೆದೇ
ಎದೀ ಮುಗುಳು ತೆರೆಯಲೊಲ್ಲಿ

ಬಂಗಾರದ ಮಾಡದಿಂದ
ಸಿಂಗಾರದ ಮಳೆಗರಸೇನ
ಹ್ಯಾಂಗಾರ ಕಣ್ಮಸಸೆತ್ತಿ
ಒಮ್ಮೆನೋಡ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡ.

ನನ್ನವಳು

(ನಸುಕಿನ ಝುಳುಕು)

೧

ತಂಬುಲದ ತುಟಿಯು ತೋರಿ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ಮುಡಿದುಕೊಂಡು
ಮೆಲ್ಲಗಾಗಿ ಬರುವವಳ್ಯಾರs ?
ಸಂಜಿ ಏನs ?

೨

ಮೇಲುಸೆರಗು ಮೆಲ್ಲಗ ಸರಿಸಿ
ಪಾರಿಸೋಟ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ
ಮಳ್ಳಿಯಂತೆ ಮುರುಕುವವಳ್ಯಾರs?
ಇರುಳು ಏನs?

೩

ಅಲೆದುಗಲಿದು ಉಲಿದೂ ಉಲಿದೂ
ನೆಟ್ಟ ನೋಟಾ ಕೀಳಲಾರ್ದs
ತಣ್ಣಗಾಗಿ ನಿಂತವಳ್ಯಾರs?
ನಸುಕು ಏನs?

೪

ಹೊತ್ತೊತ್ತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿ
ಹಲವಾದಿ ಒಬ್ಬಾಕೆಯಾಗಿ
ಹೌದ ಚನ್ನಿ ಹೌದs ಚೆಲುವೀ !
ನನ್ನವಳೇನs?

ಅವನು-ಅವಳು

(ಗುರುತು)

ಅವಳು:—ನೀನು ಹೊರಟಿರುವದೆತ್ತ ?
ಅವನು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆಯಿಂದ) ಇತ್ತ—
’ಳು:—ಈ ಹಾದಿ ಮುಗಿದುದೆಲ್ಲಿ ?
’ನು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ಅಲ್ಲಿ—
’ಳು:—ಬುತ್ತಿ ಕೂಡಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?
’ನು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ಇಲ್ಲಾ—
’ಳು:—ಜೊತೆಗಿತೆಗೆ ಬೇಡವೇನು ?
’ನು:— ಏನು ?

ಅವನು:—ಗೊತ್ತುಗುರಿಯೇಕೆ ಬೇಕೋ ?
ಅವಳು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ಏಕೋ !
’ನು:—ಬರುವೆಯಾ ನೆರಳ ಹಾಗೋ ?
’ಳು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ಹೇಗೋ !
’ನು:—ನನ್ನೊಳನುರಾಗಿ ನೀನೋ ?
’ಳು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ಏನೋ !
’ನು:—ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದುದೇನೇ ?
’ಳು:—(ಬರಿ ಸನ್ನೆ) ನೀನೇ !

ಕತ್ತಲೋ ಕತ್ತಲು

(ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ)

ನಿಶೆಯಲ್ಲೊ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು । ರವಿಯಿಲ್ಲೊ ಶಶಿಯಿಲ್ಲ ॥
ತೇಜಗಳ ತುಣುತುಣುಕು । ಮಿಂಚುಹುಳ ಮಿಣುಮಿಣುಕು ॥
ಝುಳುಕುಯಿದೆ ತುಳುಕುತಿದೆ । ಥಳಕಿದ್ದು ಬೆಳಕಿಲ್ಲೋ ॥
ಕಣ್ಣಿನಾ ಹಡಗಲು । ಬೆಳಕನ್ನು ಪಡೆಯಲು ॥
ಹೊರಟಿಹುದು ಹುಡುಕಲು । ಯಾವ ನಡುಗಡ್ಡೆಯಲೊ ॥
ಅದರಾಚೆ ದಂಡೆಯಲೊ । ಕತ್ತಲಿನ ಕಡಲಲು ॥
ಎತ್ತಲೂ ಕತ್ತಲು । ಎಲ್ಲಿಹುದು ಬಡಗಲು ॥
ಮುಗಿಲಿನಲಿ ಮೋಡಗಳು । ಕತ್ತಲೋ ಕತ್ತಲು ॥
ದೀಪದ ಬುಡದಲು । ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಡೆದೊಲು ॥
ಕಣ್ಣಿದ್ದು ಕಾಣದೊಲು । ಚಿಕ್ಕೆಗಳ ಸುತ್ತಲು ॥
ಮುಗಿಲಿನಾ ಮೊಗದಲು । ನಿದ್ದೆ ಹೋದವರೊಲು ॥
ಚಿಂತಿಸುವ ಚಿತ್ತದಲು । ಗುರಿಯಿರದ ಬಾಣದೊಲು ॥
ಎತ್ತಲೋ ಎತ್ತಲು । ಮುಂಗುರುಡ ಮಸದೊಲು ॥

ಕತ್ತಲೋ ಕತ್ತಲು.

ಬರಿಗೊಡದ ಬಾಲಿ

(ಅಗಲಿಕೆ)

೧

ಬರಿಗೊಡದ ಬಾಲಿ ಕೊಡನ್ಯಾಕ ತುಂಬಿಲ್ಲ
ದಡದಾಗ ಸಿಂತ್ಯೆ ಸುಮ್ಮಸೆ ಕೋಲ
ದಡದಾಗ ನಿಂತ್ಯೆ ನಿನಗ್ಯಾಕೀ ಚಿಂತೆ
ಜನುಮಕ ಬಂದು ದಿನವೇಸ ಕೋಲ

೨

ತಪ್ಪಡಿ ತಪ್ಪೀಸಿ ತೊದಲಾಟ ಬಿಟ್ಟ್ಯೊ
ಮೊಲಿಹಾಲ ಕುಡಿದು ದಿನವೇಸ ಕೋಲ
ಮೊಲಿಹಾಲ ಕುಡಿದು ದಿನವೇಸ ತಂಗೆವ್ವ
ಹುಡಿಯಾಟವಾಡಿ ದಿನವೇಸ ಕೋಲ

೩

ಪಿಸಿಪಿಸಿ ಸಕ್ಕು ಹುಸಿಹುಸಿ ನಾಚಿ
ಹುಡದೀಯು ಬಿಟ್ಟು ದಿನವೇಸ ಕೋಲ
ಹುಡದೀಯು ಬಿಟ್ಟು ಅಡಿಗಡಿ ಮುರಕದ
ನಡಿಗೀಯು ಹಿಡಿದು ದಿನವೇಸ ಕೋಲ

೪

ಬೆನ್ನೀಗೆ ಕೂದಲು ಬೀಸಾಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿ
ಕೆನ್ನೀಗೆ ಕುರುಳು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಕೋಲ
ಕೆನ್ನೀಗೆ ಕುರುಳು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ದಿಸಪೇಸು
ಹೆಡಮುಡಿ ಬಿಗಿದ ಹೆಳಲ್ಯಾಕಿ ಕೋಲ

೫

ದಿಟ್ಟನ್ನ ಮಾತಾಡಿ ದಿಟ್ಟೇಸಿ ನೋಡಿ
   ದಿಟ್ಟಿಯ ತೆಗೆದು ದಿನವೇಸ ಕೋಲ
      ದಿಟ್ಟಿಯ ತೆಗೆದು ದಿನವೇಸು ಆದಾವು
         ದಟ್ಟಿಯ ಉಟ್ಟು ದಿಟ ಹೇಳ ಕೋಲ

೬

ಆಟದ ಗೊಂಬಿ ಮಗಳೆಂದು ಸಂಬಿ
   ಮಗ್ಗುಲದಾಗ ಮಲಿಗೀಸಿ ಕೋಲ
      ಮಗ್ಗುಲದಾಗ ಮಲಗೀಸಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು
         ಹಿಗ್ಗಿಗ್ಗಿ ಕುಣಿದ ವರಸೇಸ ಕೋಲ

೭

ಕೆಲಬಲದಾಗ ಕುಣಿಕುಣಿವ ಕಣ್ಣು
   ಎದಿ ಬದಿಬದಿಗೆ ಹುಡುಕಾಡಿ ಕೋಲ
      ಎದಿ ಬದಿಬದಿಗೆ ಹುಡುಕಾಡಿ ದಣಿದು
         ತಲಿಬಾಗಿ ಏಸು ತಿಂಗಳ ಕೋಲ

ನೀರಿಗೆ ನಡೆದಾಗ

೧

ನೀರಿಗೆ ನಡೆದಾಗ ನೀರಿಗಿ ಚೆಲ್ಲಾಟ
ನೀರೆ ನೀರಿಲೆ ಬರುವಾಗ ಕಣ್ಣೀನ
ನೀರು ಇಳಿದಾವೊ ಗಲ್ಲಕ್ಕ

೨

ನೀರಾಗ ನಿಂತಾಗ ನೆರಳ ನೋಡುವ ನಾರಿ
ಎರಳಿಗಂಗಳ ಎವೆ ಸಿಲಿಸಿದೆಡಬಲದ
ಕಣ್ಣಾಗ ನಿನ್ನ ಕರಗೊಂಬ

೩

ಹರೆಯೊಂದು ಹರಿನೀರ ತಿರೆಯೊಂದು ಕರಿನೀರ
ಹರದಿ ನಿನ್ನೆದೆಯು ಮುನ್ನೀರ ಜನುಮಾವು
ಹರಿಗಡಿಯುವಂಥ ಹೊಳೆನೀರು

೪

ತಾವರಿ ಹೂವಾಗಿ ಯಾವರಿಗರಳಿತ್ತೊ
ಆವರಿಗೆ ತುಂಬಿ ತುಂಬ್ಯಾವ ಬಾಡುತಲಿ
ತಾವ್ಯಾರೋ ಎಂದು ತೆರಳ್ಯಾವ

೫

ಹರಿವಗಂಗೀ ಸರಿಗೆ ಹರಿಸೀದೆ ಕಣ್ಣೀರು
ಹರಹರ ಎಂದು ಹೊಳೆ ತೋರಿ ಮೊರೆದಾಗ
ಹರನೆ ಕಿವಿಗೊಡುವ ದುಃಖಕ್ಕ

ಅಕ್ಕರತಿ

ಗಳಗಳ ಗಾಳಿಯು ಜಳಜಳ ನೀರಾಗ
ಸುಳಿಸುಳಿದು ಬಂದು ನೀರಾಟ ಆಡುತಲಿ
ಒಲಿದೊಲಿದ ನೀರು ತೆರಿತೆರಿ ೧

ಜಿನುಗುಮೀನದ ಜಾತ್ರಿ ಜರತಾರಿ ರೇಸಿಮಿ
ಜರದಲ್ಲಂಗಂಚೀಲೆ ನೆರೆದಾವ ಕರದರ
ಹರಿದು ನೀರಾಗ ಸರದಾವ ೨

ಹುಳಹುಪ್ಪಡೆಂತಂದು ಹೀಗಳಿಗಳಿದಿಲ್ಲ
ಹೂವು ಹೂವಿನ ಒಟ್ಟಲ ಜೇನಿಲೆ
ಹರತಂದಿ ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟ್ಯಾನ ೩

ಚಿಕ್ಕಮುರಿಗೆ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕಿ ಬೀಸಣಿಕೀಲೆ
ಅಕ್ಕ ಜಳಕಕ್ಕ ಹಾಕ್ಯದ ನೋಡವ್ವ
ಹಕ್ಕಿಜಾತ್ಯಾನ ಅಕ್ಕರತೆ ೪

ಅಂತರಗಂಗೀವ್ಯಾಗ ಕುಂತ ಹಕ್ಕೀಜೋಡ
ಅಂತಃಕರಣವ ನೋಡೇನ ಆಗಲುತಲಿ
ಅಂತರಕೀಲೇನ ಕೂಗ್ಯಾವ ೫

ಜನುಮದ ಜಾತ್ರಿ

ನೇತ್ರಪಲ್ಲವಿಯಿಂದ ಸೂತ್ರಗೊಂಬೀ ಹಾಂಗ
ಪಾತ್ರಕುಣಿಸ್ಯಾನ ಒಲುವಿನಾಗೆ ದಿನದಿನ
ಜಾತ್ರಿಯೆನಿಸಿತ್ತ ಜನುಮವು ೧

ಹುಬ್ಬು ಹಾರಿಸಿದಾಗ ಹಬ್ಬ ಎನಿಸಿತು ನನಗ
'ಅಬ್ಬ' ಎನಬೇಡಽ ನನ ಗೆಣತಿ ನಾಪಿರಕ
ಒಬ್ಬ ನೋಡವ್ವ ನನ ನಲ್ಲ ೨

ಕಣ್ಣೆವಿ ಎತ್ತಿದರ ಹುಣ್ಣೀವಿ ತೆರಧಾಂಗ
ಕಣ್ಣು ವಸಂತ ಬಣ್ಣಿಸಲೆ ಚಿತ್ತಕ್ಕ
ಕಣ್ಣು ಬರೆಧಾಂಗ ಕಂಡಿತ್ತು ೩

ಹೇಸಿರಲು ಈ ಜೀವ ಆಸಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತಿತ್ತು
ವಿಹಾಸಿ ಮೇಲೆಳೆದ ಕಿರಿಬೆರಳು ಕೆಂಗಯ್ಯು
ಬೀಸಿ ಕರೆದಾನ ನನಗಂತ ೪

ತಂಬುಲತುಟಿ ನಗಿ ಹೊಂಬಿಸಿಲೆಂಬಂತೆ
ಬಿಂಬಿಸಿತವ್ವಾ ಎದಿಯಾಗ ನಂಬೀಸಿ
ರಂಬೀಸಿತವ್ವಾ ಜೀವವ ೫

ಒಲುಮೆಯ ಕಿಚ್ಚು

೧

ಸೀರಸ ನೋಟಕ್ಕ ಸೀರುಕಡೆದಿತು ಜೀವ
ಧೀರ ಧೈರ್ಯಾವ ಕಳೆದಾನ ಸನ್ನೊಂದ
ತೀರ ಮರಳಿಯ ಮಾಪ್ಯಾಸ

೨

ಸುಗ್ಗಿಸಗಿ ಸಕ್ಕಾಗ ಪೊಗ್ಗಿ ಬಿಚ್ಚಿತ ಒಳಗ
ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾಡಾಗಿ ಮಾಗಿಸಿತು ಹರೆಯವು
ಬಗ್ಗಡ ಎದೆಯ ಬಾಗಿಸಿತು)

೩

ಮಾಗಿ ಮೂಡಲಗಾಳಿ ತಾಗಿದ ಬನಧಾಂಗ
ಸಾಗ್ವದ ಸಸ್ನ ಹರೆಯವು ಕೋಗಿಲಾ
ಕೂಗಿ ಕರೆತಾರಽ ಸುಗ್ಗಿಯಾ

೪

ಆಡಿ ಜೀವದಗಾಣಾ ನೋಡ ಹಿಂಡಿತು ಪ್ರಾಣಾ
ಕಾಡತಾನ್ಯಾಕಽ ಆ ಜಾಣ ಕೇಳಿಲ್ಲ
ಹಾಡು ತಲ್ಲಣದ ತಿಲ್ಲಾಣ

೫

ಜಾತುಗೋಳಿ ಹಾಂಗ ಚಾತಕದ ಜಾತ್ಯಲ್ಲ
ನಾತಸೀರಾಗ ಆದರಾಟ, ಇದರೂಟ
ವಿಹಾಸಲಳಿಯದ ಮುಳಿಯಾಗ

೬

ಒಲುಮೆಯ ನಚ್ಚೊಂದು ಕುಲುಮೆಯ ಕಿಚ್ಚಪ್ಪ
ಹುಲುಜೀವ ಕಾದು ಕಮರೀತು ಒಳುಜೀವ
ಒಲುಮಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಗೊ ಬಾಳೀತು

ಗಿಣಿ ಹೇಳ !

ಕವಳ ಮೆಲ್ಲುವ ಬಾಯ ಹವಳತುಟಿ ಹಿಂಡುತ್ತ
ನಿವಳ ನಿಂತಾಳ ನಿಲಿವಿಲ, ಗಿಣಿ ಹೇಳ
ಇವಳ ಮನಸೆಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು ೧

ಅಚ್ಚವಳ ಹಲ್ಲೀಗೆ ಸರಿಮುಚ್ಚು ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಸಿಚ್ಚ ನಿರಂತರ ಇದು ಸುಗ್ಗ, ಗಿಣಿ ಹೇಳ
ಬಿಚ್ಚಿದವ ಏನು ಬಾಡಿದವ ೨

ಕಾಡಿಗೆಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ತೀಡ್ಯಾಳ
ಕಾಡಿಸ ಕಡೆಗೆ ಕಣ್ತಿರುವಿ, ಗಿಣಿ ಹೇಳ
ಪಾಡಿಗೆ ಒಂದಳಿವಳೇನು ೩

ಕಾಂತಾರಕ್ಹೋಗ್ಯಾನ ಕಾಂತಾ ನಿನ್ನವಸೇನ
ಕಾಂತೆ ಏಕಾಂತ ಬಯಸಿದೆ, ಗಿಣಿ ಹೇಳ
ನಿಂತಾಳ ಕಾದು ನಿಸಗಾಗಿ ೪

ಪರುಶ ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕ ಸ್ಪರುಷ ಮಾಡಿಧಾಂಗ
ಪುರುಷನ ಧ್ಯಾನ ಸರಸಿಗೆ, ಗಿಣಿ ಹೇಳ
ಹರುಷ ರೋಮಾಂಚ ತಳೆದಾಳ ೫

ಕಂಡತಪ್ಪು

ಒಂದಕ್ಷಣಾ ಕಂಡ ತಪ್ಪಿಗೆ — ಎಂದಿನತನಕಾ ಕೊರಗೋದಽ (?)
— ಕೊರಗೋದಽ ಮತ್ತ ಸೊರಗೋದಽ

ಕಂಡರೂಪ ಕಂಡರಿಸುತ್ತಾ — ಕಂಡಕಡೆಗೂ ಕೂಡೋದಽ (?)
— ಕೂಡೋದಽ ಮತ್ತ ನೋಡೋದಽ

ಕನಸಿನೊಳಗೂ ಕಂಡಂತಾದರು — ಕಂಡ್ಹಾಂಗಽ ಕನವರಸೋದಽ (?)
— ವರಸೋದಽ ಮತ್ತ ಬೆರಸೋದಽ

ಬೆಚ್ಚಿ ಎಚತ್ತಾಗ ಕನಸಿನ — ಕನಡಿಯ ನೆರಳ ನೆನಿಯೋದಽ (?)
— ನೆನಿಯೋದಽ ಮತ್ತ ಮುನಿಯೋದಽ

ಕಂಡಕಣ್ಣಲೆ ಕಣೀರ್ ಸುರಿಸಿ — ನೆನೆವ ನೆನಪಿಗೆ ಬಯ್ಯೋದಽ (?)
— ಬಯ್ಯೋದಽ ಮತ್ತ ಸುಯ್ಯೋದಽ

ಬೆಳೆವಬದುಕಿಗೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು — ಸುಟ್ಟ ದೈವಕ ನೋಯೋದಽ (?)
— ನೋಯೋದ ಮತ್ತ ಸಾಯೋದಽ

ಅದನೂ ಕಾಣದ ಬಾಳೂ ಕೇಳು — ಸಾವಽ ಮೇಲು ಅಂದೇನಽ (?)
— ಅಂದೇನಽ ಮತ್ತ ಮುಂದೇನಽ

ಒಂದಕ್ಷಣಾ ಕಂಡ ತಪ್ಪಿಗೆ
ಎಂದಿನತನಕಾ ಕೊರಗೋದು

ಚಿತ್ರ

ಕೈಗಲ್ಲ . . . .
(ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಲನಿಲ್ಲ !)

ಹುಬ್ಬಗೈಯ್ಯು . . . . . .
(ಕಾಣುವುದೆ ದೂರ ಮೈಯ್ಯು !)

ಗದ್ದ ಬೆರಳು . . . .
(ಕಂಡಳೇನಲುಮದಿರುಳು !)

ತೆರೆದ ತೋಳು . . . . . .
(ಒಂದಾದವೆರಡು ಹೋಳು !)

ನಗುವು ಬಿಕ್ಕು . . . . . .
(ಒಲುಮೆಯಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕು !)

ಸಂಸಾರ

ಹುಡುಕ್ತಾನ ಹಿಗ್ಗಿನಾ ದಾರಿ, ಹುಡುಗ ಸುಖದುಃಖ ಸಾಗರಾ ಸೇರಿ
ಮದುವೀಯ ಹಡಗವನ್ನೇರಿ
ಹುಡುಕ್ತಾನ ಹಿಗ್ಗಿನ ದಾರಿ ॥ ಪ ॥

ಪೌರಾಣಿಕ:—

'' ಛೀಮಾರಿ ಪುರಾಣದ ಕಥೀ ಏನು ಸತಿಪತಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿದಾ ಗತಿ
' ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಕಾಮ ' ಅಂತ ಕೇಳಿ
ಅಳತ ಅದ ಗಾಳಿ
ಸುಗ್ಗಿಯೆದೆ ಸೀಳಿ
ನಾ ನಿನಗ ಕಾಮನ ಮೂರ್ತಿ ನೀನು ನನ ಪೂರ್ತಿ ರತೀಯೋ ಸತಿ
ಛೀಮಾರಿ ಪುರಾಣದ ಕಥಿ '' ೧

ಕಾವ್ಯರಸಿಕ:—

'' ಏನೈತಿ ಸುಗ್ಗಿಯಾ ಹುರುಡು—ಯಾಕ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ತಿಂಗಳಾ ಬರಡು
ಬೇಕ್ಯಾಕ ಮಾವಿನ ಕಾಡು
ಕೋಗಿಲದ ಹಾಡು
ಅಗಲಿಕಿ ಕೇಡು
ನಿನ ತೆಕ್ಕಿಯೊಳಗ ಸಿಕ್ಕೈತಿ ಸುಗ್ಗಿಸ್ವರ್ಗಕ್ಕ ಸಾಕು ತೋಳೆರಡು
ಏನೈತಿ ಸುಗ್ಗಿಯಾ ಹುರುಡು ? '' ೨

ವೃತಿ:—

"ನಿನಸ್ಪರ್ಶ ಹರ್ಷದಾ ಚೆಲುವು—ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾಟವಾಡತದ ಒಲುವು
ನೀಸಂತಿಯುಂತ ನಾ ನೀರ
ನೀನ ಆಹಾರ
ಮತ್ತ ನನ ನೀರ
ಗಾಳಿಗೆ ಜೇರಿ ಮೈಸೊಂಕಿ ಹೊತ್ತಿತ್ತ ಬೆಂಕಿ ಕನ್ಮರನ ಕುಲುವು
ನಿನ ಸ್ಪರ್ಶ ಹರ್ಷದಾ ಚೆಲುವು" ೩

ಕೌಟುಂಬಿಕ:—

"ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕದಕಣಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನೀ ಚೊಕ್ಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ಮಾತೆಲ್ಲ ಮುತ್ತಿನ ಎಳಿ
ಜೇನಿನ ಥಳಿ
ಹಿಗ್ಗಿನ ತೊಳಿ
ಮುಂಗಯ್ಯವಸ್ಲೆ ಮುದ್ದುಂಡು ಜೇರತಾವ ಮುದ್ದುಮಾತಿನ ಗಿಣಿ
ಮಕ್ಕಳ ಮಾಣಿಕದಕಣಿ" ೪

ಕನಸಿಗ:—

"ನಾ ಕಂಡ ಬೆಳಕಿನ ಹಣ್ಣು ನೀನು ನೀನಲ್ಲ ಚಿತ್ರದ ಹೆಣ್ಣು
ನನಗ್ಯಾಕ ಹುಚ್ಚಿನ ಡೊಂಕ
ಎವೆಗಳ ಜಿಂಕ
ಕಣ್ಣುಗಳ ಸುಂಕ
ನನ ಚಿತ್ತದಾಗಿನ ಚಿತ್ರಗಾರ ಬರೆದಾನ ಚಿತ್ತಕ ಕಣ್ಣು
ನಾ ಕಂಡ ಬೆಳಕಿನ ಹಣ್ಣು" ೫

ಮುಗಿತಾಯ:—

ನೆರಿತಽದ ಚಿಕ್ಕಿಗಳ ಜಾತ್ರಿ ಮುಗಿಲಿನ್ಯಾಗ ದಿನದ ದೇವರ ಯಾತ್ರಿ
ಮನಿಮನಿಗೆ ಜೋಡಿಯ ಬೆಟ್ಟಿ
ಪೈಯು ಮನಮುಟ್ಟಿ
ಜೇನಹುಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿ
ಅಮೃತಂತ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಸತಾವ ಕೇಳಿ ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕತದ ರಾತ್ರಿ
ನೆರಿತಽದ ಚಿಕಿಗಳ ಜಾತ್ರಿ ೬

ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪೋಲೆ

(ದಯವಿಟ್ಟು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಓದಬೇಕು)

	ಪುಟ	ಸಾಲು	ತಿದ್ದುಪಡಿ
ಕವನಸಂದರ್ಭ		೧೮	ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಬೇಡ
ಪ್ರಳಯ ಸೃಷ್ಟಿ		೮	ಒರಿಬಯಲನಿರ್ವಚನ (ಅನಿರ್ವಚನ)
ಮೂರ್ತಿ	೫	೬	ಮೊಗ್ಗ
,,	೬	೧೨	ಒಲಿತು
,,	೮	೧೨	ಪಡೆದಭಂಗ (ಅಭಂಗ)
,,	೧೨	೧೩–೧೪	ಭೂಷಣಗಳನಿಟ್ಟು
,,	೨೦	೨	ಸಮರ್ಥ

ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ

(ಹರಕೆ) ೧೩ ನೆಯ ಸಾಲು ಹೀಗಿರಬೇಕು:—

ದಯವ ಮೂಸಿಸಿ ಬಿಡುವ ತುಂಬಿ ಬರದಿರು. ಸಮ್ರೋ–

೧೪ ನೆಯ ಸಾಲು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಹೀಗಿರಬೇಕು:–

ನಿನಗೆ ಕಾವಲವಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಚಂದ್ರಮ ಚಿಕ್ಕಿ

,, ೩ ೯ ಬಂದು

,, ೮ ೬ನೆಯ ನುಡಿ ೪ನೆಯ ಸಾಲು ಕುಣಿದು

,, ೯ ೫ನೆಯ ನುಡಿ ೨ನೆಯ ಸಾಲು ತೊರಿ

,, ೧೪ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿನ್ಹಗಳು ತಪ್ಪು ಬಿದ್ದಿವೆ.
ನುಡಿ ನುಡಿಯೊಳಗಿನ ಎರಡನೆಯ ಚರಣ ಎರಡು ಸಲ ಹೇಳಬೇಕು.

,,	೧೫	೬	ಗದ್ದುಬೆರಳು
,,	೧೬	೧೦	ಹುರುಡ
,,	೧೮	೬	ಚಿಕ್ಕಿಗಳ

ರಸಿಕರಿಗೆ ರಸದೂಟ !

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರ

ಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾಮಕಸ್ತೂರಿ

ಎಂಬ ಪ್ರಕಟಿತ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹವಲ್ಲದೆ **ಇನ್ನೂ ಒಂದು**
ಕವನ ಸಂಗ್ರಹವು
ಬೇಗನೇ ಹೊರಬೀಳುವದಿದೆ

ಗರಿ

ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ
ಬೆಲೆ ಒಂದೇ ರೂಪಾಯಿ

ವಿನಾಯಕ (ಪ್ರೊ. ಗೋಕಾಕ) ಇವರ

ಕಲೋಪಾಸಕ

ಎಂಬ
ನೀಳ್ಗವಿತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ
ಬೇಗನೇ ಹೊರಬೀಳುವದು

ಶ್ರೀರಂಗ (ಪ್ರೊ. ಜಹಗೀರದಾರ) ಇವರ
ಹೆಸರಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕ

‘ಹರಿಜನ್ವಾರ’

ಬೇಗನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು
ವಾಚಕರು ತ್ವರೆ ಮಾಡಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು

ಬರೆಯಿರಿ:—

ಗೋ. ವೆ. ಚುಳಕಿ
ಸಾಧನಕೇರಿ, ಧಾರವಾಡ